

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o., Zagreb

Plan poslovanja za razdoblje od 2020. – 2022. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	2
2.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	4
3.	VIZIJA, MISIJA I CILJEVI	5
4.	POVEZANO DRUŠTVO.....	5
5.	PLAN POSLOVANJA SEKTORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE I EKO BILANČNE GRUPE ZA RAZDOBLJE 2020. – 2022.	6
5.1	Plan poslovanja Odjela tržišta električne energije za razdoblje 2020.-2022.	6
5.2	Plan poslovanja Odjela EKO bilančne grupe za razdoblje 2020.-2022.....	8
6.	PLAN POSLOVANJA SAMOSTALNOG ODJELA TRŽIŠTA PLINA ZA RAZDOBLJE 2020. – 2022.....	9
7.	PLAN POSLOVANJA SEKTORA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I PROVEDBE SUSTAVA POTICANJA ZA RAZDOBLJE 2020. – 2022.	11
7.1.	Plan poslovanja Registra jamstva podrijetla za razdoblje 2020. – 2022.....	17
8.	ZAKLJUČAK.....	19

1. UVOD

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o. (u daljnjem tekstu: HROTE, Društvo) s radom je započeo 4. travnja 2005. godine. HROTE obavlja djelatnost organiziranja tržišta električne energije i tržišta plina kao javnu uslugu, pod nadzorom Hrvatske energetske regulatorne agencije. Također, temeljne djelatnosti tvrtke su i poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije, uspostava eko bilančne grupe te poslovi vezani uz registar jamstva podrijetla.

Opisno o djelatnostima

I. ENERGETSKA DJELATNOST ORGANIZIRANJA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Društvo je osnovano za obavljanje regulirane djelatnosti organiziranja tržišta električne energije u skladu s odredbama energetske propisa i to: Zakona o energiji (NN broj: 120/12, 14/14, 95/15, 102/15 i 68/18) i Zakona o tržištu električne energije (NN broj: 22/13, 95/15, 102/15, 68/18 i 52/19), a započelo je s poslovanjem 4. travnja 2005. godine.

II. SUSTAV POTICANJA PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I KOGENERACIJE

U sustavu poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije Društvo ima ovlasti prikupljanja naknade za poticanje i isplatu poticajne cijene povlaštenim proizvođačima. Navedeni sustav poticanja koji se primjenjuje od 1. srpnja 2007. godine reguliran je Zakonom o energiji (NN broj: 120/12, 14/14, 95/15, 102/15, 68/18) i Zakonom o tržištu električne energije (NN broj: 22/13, 95/15, 102/15, 68/18, 52/19), Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovite kogeneracije (NN broj: 100/15, 123/16, 131/2017, 111/2018), te sljedećim podzakonskim aktima: Pravilnik o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN broj: 88/12), Pravilnik o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije (NN broj: 132/13, 81/14, 93/14, 24/15, 110/15), Uredba o naknadi za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN broj: 33/07, 133/07, 155/08, 155/09, 8/11, 144/11, 128/13), Odluka o visini naknade za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju (NN 87/2017) Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN broj: 33/07, 63/12, 121/12, 144/12, 133/13, 151/13, 20/14, 107/14, 100/15).

III. ENERGETSKA DJELATNOST ORGANIZIRANJA TRŽIŠTA PLINA

Ulogu i funkcije Društva vezano uz obavljanje energetske djelatnosti organiziranja tržišta plina u Republici Hrvatskoj propisuju sljedeći zakonski i podzakonski akti: Zakon o tržištu plina (NN broj: 28/13, 14/14, 16/17), Opći uvjeti za opskrbu prirodnim plinom (NN broj: 43/09, 87/12 i 158/13) i Pravilnik o organizaciji tržišta prirodnog plina (NN broj: 126/10, 128/11, 88/12 i 29/13) te Pravila o organizaciji tržišta plina (HROTE 12/14, 2/17, 3/17,50/18).

IV. REGISTAR JAMSTVA PODRIJETLA

Regulatorni okvir za implementaciju sustava jamstva podrijetla definiran je Zakonom o energiji (NN broj 120/12 i 14/14), a koji između ostalog, određuje da se za potrebe dokazivanja udjela energije proizvedene iz pojedinih izvora energije krajnjim kupcima uvodi sustav jamstva podrijetla energije. Zakon o tržištu električne energije (NN broj: 22/13) određuje da je HROTE odgovoran za izdavanje jamstva podrijetla električne energije, kao i za uspostavu te vođenje registra jamstava podrijetla električne energije (u daljnjem tekstu: Registar). Uredbom o uspostavi sustava jamstva podrijetla električne energije (NN broj: 84/13, 20/14,108/15 i 55/19) (u daljnjem tekstu: Uredba) i Pravilima o korištenju registra jamstava podrijetla električne energije detaljnije se regulira sustav jamstva podrijetla.

V. EKO BILANČNA GRUPA

Uspostava EKO bilančne grupe regulirana je Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovite kogeneracije (NN broj: 100/2015, 123/16, 131/17; dalje: Zakon o OIEiVUK), a čine je proizvođači električne energije i druge osobe koje obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije, a koje imaju pravo na poticajnu cijenu sukladno sklopljenim ugovorima o otkupu električne energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN broj: 33/07), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN broj: 63/12, 121/12 i 144/12) i Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN broj: 133/13, 151/13, 20/14,107/14 i 100/15) te pravo na zajamčenu otkupnu cijenu temeljem ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom temeljem Zakona o OIEiVUK. HROTE je određen za voditelja EKO bilančne grupe s obvezom vođenja EKO bilančne grupe, planiranja proizvodnje električne energije za EKO bilančnu grupu te prodaje električne energije proizvedene od strane članova EKO bilančne grupe, na razvidan i nepristran način, na tržištu električne energije.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 284, Hrvatska

T. +385 1 63 06 700, F. +385 1 63 06 777

E-mail: hrote@hrote.hr

OIB 75801633608

Uprava Boris Abramović.

Nadzorni odbor:

Pavao Pavlić	Predstavnik radnika	od 10.5.2019.
Kata Sušac	Predsjednik	od 28.6. do 28.12.2019.
Dario Matanović	Zamjenik	od 28.6. do 28.12.2019.
Mirjana Čižmešija	Član	od 28.6. do 28.12.2019.

Dana 18. prosinca 2019. godine, na zatvorenome dijelu 198. sjednice, Vlada je Skupštini društva predložila za članove Nadzornog odbora toga društva Katu Sušac, prof. dr. sc. Mirjanu Čižmešiju i Darija Matanovića i to na vrijeme od najduže šest mjeseci, jer im mandat od šest mjeseci istječe s danom 28. prosinca 2019. godine.

Skupština društva:

Domagoj Validžić od 26.10.2017.

Društvo je upisano u Registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod brojem MBS 080517130.

Temeljni kapital u iznosu od 9.300.000,00 kn uplaćen je u cijelosti.

IBAN HR4723400091110177478, Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, HR-10000 Zagreb

3. VIZIJA, MISIJA I CILJEVI

Vizija: Želimo biti među vodećim pružateljima usluga u tržištu energije u središnjoj Europi koji integrira hrvatsko energetske tržište u energetske tržište Europske unije. Viziju ćemo ostvariti kroz fleksibilnu organizaciju temeljenu na stručnosti svojih zaposlenika, koja se prilagođava zahtjevima svojih korisnika.

Misija: Naša misija je pružati kvalitetne usluge na tržištu električne energije, tržištu plina, sustavu poticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te vođenja povjerenih registara na potpuno zadovoljstvo naših korisnika i vlasnika. Misiju ostvarujemo suradnjom s našim partnerima na europskoj razini, osnažujući visokokvalificirane zaposlenike i motivirajuće okruženje

Ciljevi: aktivno sudjelovanje u razvoju tržišta električne energije i plina te vođenje sustava potpora za obnovljive izvore energije i visokoučinkovite kogeneracije, u stalnoj interakciji s nadležnim ministarstvom za energetiku, HERA-om, operatorom prijenosnog sustava (HOPS) i operatorom distribucijskog sustava (HEP – ODS), operatorom plinskog transportnog sustava, operatorom sustava skladišta plina te ostalim državnim institucijama i tržišnim sudionicima kao i ostalim poduzetnicima koji kroz propisane sustave ostvaruju različite privatne interese.

4. POVEZANO DRUŠTVO

HROTE i trgovačko društvo HOPS, osnovali su svaki s 50% udjela, zasebno trgovačko društvo HRVATSKA BURZA ELEKTRIČNE ENERGIJE d.o.o. (dalje u tekstu: CROPEX) u svibnju 2014. godine radi obavljanja djelatnosti organiziranja tržišta električne energije i trgovine električnom energijom s ciljem osiguranja središnjeg mjesta za organiziranu, sigurnu, anonimnu i razvidnu trgovinu električnom energijom između tržišnih sudionika, članova burze.

S obzirom da se radi o pridruženom poduzetniku, temeljem točke 2.20. Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja 2, a na čije se ulaganje ne primjenjuje metoda konsolidacije već metoda udjela, uz ovaj dopis dostavljamo Vam podatke društva CROPEX.

Društvo je upisano u Registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod oznakom MBS 080914267.

Uprava

Silvio Brkić	Predsjednik Uprave	od 20.05.2014.
Ivica Toljan	Član Uprave	od 24.09.2018.

Udjeli kod povezanih poduzetnika

HROTE je uplatio iznos od 3.000.000,00 kn kao osnivački polog. Dana 4. listopada 2016. godine, izvršena je prva dokapitalizacija CROPEX-a, HROTE i HOPS s 50% udjela povećanja, svako društvo je uplatilo 3.000.000,00 kn. Druga dokapitalizacija izvršena je 8. siječnja 2018. godine, svako društvo je uplatilo 2.000.000,00 kn. CROPEX-ov temeljeni kapital sada iznosi 16.000.000,00 kn.

5. PLAN POSLOVANJA SEKTORA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE I EKO BILANČNE GRUPE ZA RAZDOBLJE 2020. – 2022.

5.1 Plan poslovanja Odjela tržišta električne energije za razdoblje 2020.-2022.

Planirani prihodi (KN)	2020.	2021.	2022.
- temeljem mjesečne naknade za organiziranje tržišta električne energije	7.200.000 kn	7.200.000	7.200.000
- temeljem godišnje naknade za organiziranje tržišta električne energije	370.000	380.000	380.000

Plan aktivnosti i ciljevi

Nadogradnje informacijskog sustava za vođenje i organizaciju tržišta električne energije će se obavljati "in-house" sa zaposlenicima IT odjela da bi se smanjili troškovi i ubrzalo unaprjeđenje IT sustava. Unaprjeđenje informacijskog sustava vlastitim snagama bi se omogućilo brže i odgovarajuće praćenje zakonskih i podzakonskih izmjena, a isto tako i izbjegla potreba zapošljavanja dodatnih osoba.

HROTE će nastaviti održavati kvalitetnu i dobru suradnju s tržišnim sudionicima i s trgovačkim društvom HRVATSKIM OPERATOROM PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o. (dalje HOPS) u području obračuna odstupanja te poboljšanje suradnje s trgovačkim društvom HEP-Operatorom distribucijskog sustava d.o.o. (dalje: HEP-ODS).

Nadalje, jedan od ciljeva je rad na dodatnom obrazovanju zaposlenika odjela, koji uključuje sudjelovanje na raznim konferencijama i seminarima.

Na aktivnosti odjela u 2020., 2021. i 2022. godini najviše utjecaja imat će odredbe iz Pravila koja donosi HROTE i Pravila koja donosi HOPS, primjena „zimskog“ paketa direktiva EU za unutarnje tržište električne energije i direktive za obnovljive izvore energije na izmjene i dopune Zakona o tržištu električne energije te buduće izmjene i dopune Pravila organiziranja tržišta električne energije te pravila i uredbe vezane za rad EKO bilančne grupe.

Trenutačno je zaposleno osam (8) osoba u Odjelu tržišta električne energije i EKO bilančne grupe koji mogu obavljati potrebna dežurstva vikendom i blagdanima. S obzirom na očekivane aktivnosti vezano za trgovanje na CROPEX-u te rada od 8h do 24h, odgovornosti i vikend dežurstva, REMIT izvještavanja, održavanja aukcija za prodaju električne energije iz EKO bilančne grupe, minimalni broj potrebnih zaposlenika u odjelu je osmero (8) osoba te je time zadovoljen potreban broj zaposlenih u sektoru za uredan rad odjela.

Također, zaposlenici odjela su angažirani kao dio stručne grupe operatora prijenosnih sustava i tržišta energije na razini JI Europe te će i u 2020. sudjelovati u radnim sastancima grupe te se koristiti softverskim alatima, Antaresm za simulacije na tržištu EE i podijeliti znanja sa ostalim sudionicima radne grupe.

U financijskom dijelu za 2020., 2021. i 2022., pretpostavke za realizaciju prihoda odjela odnose se na

- o očekivanja iste jedinične cijene za obračun mjesečne naknade kao i u prethodnim godinama;
- o broj tržišnih sudionika će se zbog spajanja slovenskog, hrvatskog i mađarskog unutardnevnog tržišta, aktivnosti EKO bilančne grupe na CROPEX-u te zbog održavanja godišnje aukcije za prodaju električne energije iz EKO bilančne grupe povećati u odnosu na 2019. godinu

5.2 Plan poslovanja Odjela EKO bilančne grupe za razdoblje 2020.-2022.

Planirani prihodi (KN)	2020.	2021.	2022.
- temeljem članka 38. stavak 2. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji; iz sredstava prikupljenih u sustavu poticanja OIEiVUK	Određuje nadležno ministarstvo za energetiku	Određuje nadležno ministarstvo za energetiku	Određuje nadležno ministarstvo za energetiku

Plan aktivnosti i ciljevi

Sukladno odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji („Narodne novine“ broj 100/15, 123/16, 131/17, 111/18) EKO bilančna grupa krenula je s radom od 1.1.2019.

S punom uspostavom EKO bilančne grupe HROTE planira proizvodnju električne energije za EKO bilančnu grupu te prodavaje električnu energiju iz EKO bilančne grupe na tržištu za sve dane, uključujući i vikende.

Osnovni ciljevi Odjelu tržišta električne energije i EKO bilančne grupe:

- Kvalitetno planiranje rada postrojenja članova EKO bilančne grupe (dalje u tekstu: EKO BG) kako bi se troškovi uravnoteženja za EKO bilančnu grupu sveli na minimalno moguću razinu,
- Prodaja električne energije iz EKO bilančne grupe na tržištu električne energije, na način da se maksimiziraju prihodi od prodaje električne energije, uz poštivanje načela razvidnosti,
- Prilagođavanje pravila iz nadležnosti HROTE (Pravila vođenja EKO bilančne grupe i Pravila prodaje električne energije) u svrhu ispunjenja prethodna dva cilja,
- Održavanje kvalitetne suradnje s povlaštenim proizvođačima, tj. članovima EKO BG, operatorima prijenosnog i distribucijskog sustava, HERA-om, nadležnim ministarstvom za energetiku te tržišnim sudionicima.

Osim djelatnika Odjela tržišta električne energije i EKO bilančne grupe za operativni rad EKO bilančne grupe će biti potreban angažman IT Odjela oko izrade i održavanja softvera EKO bilančne grupe te prikupljanja i razmjene podataka članova EKO bilančne grupe, pružatelja meteoroloških prognoza te pružatelja usluga prognoziranja rada OIE postrojenja, angažman Odjela za financije zbog naplate naknada za troškove uravnoteženja prema članovima EKO

bilančne grupe te angažman Odjela pravnih poslova zbog pokretanja prekršajnih postupaka prema članovima EKO BG, u slučaju neizvršavanja obveza.

Osim operativnog rada vezanog za planiranje rada OIE postrojenja s postojećim softverskim alatima i rješenjima, djelatnici Odjela tržišta električne energije i EKO bilančne grupe će kontinuirano provoditi evaluaciju postojećih rješenja te istraživati tržište u svrhu pronalaska novih i naprednijih rješenja u svrhu što kvalitetnijeg planiranja rada OIE postrojenja. U navedenu svrhu će se razvijati i vlastiti softverski alati za prognoziranje rada OIE, s domaćim institucijama.

Potreban broj zaposlenika u Odjelu tržišta električne energije i EKO bilančne grupe u razdoblju 2020.-2022. ovisit će o daljnjem razvoju zakonodavstva vezanog za rad EKO bilančne grupe.

Troškovi Odjelu tržišta električne energije i EKO bilančne grupe, koje čine troškovi osoblja i drugi povezani troškovi HROTE-a, troškovi nabave odgovarajućih softvera za planiranje rada OIE postrojenja, troškovi nabave meteoroloških prognoza od domaćih prognostičara te drugi troškovi financiraju se iz sredstava prikupljenih u sustavu poticanja OIEiVUK. Nadležno ministarstvo za energetiku utvrđuje iznos te nadzire obračun, isplatu i trošenje navedenih sredstava.

6. PLAN POSLOVANJA SAMOSTALNOG ODJELA TRŽIŠTA PLINA ZA RAZDOBLJE 2020. – 2022.

Planirani prihodi (kn)	2020.	2021.	2022.
- temeljem mjesečne naknade za organiziranje tržišta plina koja iznosi 0,0877 kn/MWh	2.390.000,00	2.470.000,00	2.970.000,00
- temeljem godišnje naknade za organiziranje tržišta plina koja iznosi 10.000,00 kn/sudioniku/godišnje	180.000,00	180.000,00	200.000,00
UKUPNO	2.570.000,00	2.650.000,00	3.170.000,00

Prihodi od godišnje naknade za sudjelovanje na tržištu plina za 2021. određeni su temeljem pretpostavke da neće doći do povećanja broja tržišnih sudionik u odnosu na 2020. godinu. Za 2022. godinu prihodi od godišnje naknade za sudjelovanje na tržištu plina temeljeni su na pretpostavci da će plutajući terminal za ukapljeni naftni plin biti u funkciji od 2022. te da će se povećati i broj sudionika na tržištu plina RH.

Prihodi od mjesečne naknade za organiziranje tržišta plina kojom se obračunavanju količine plina izmjerene na izlazima iz transportnog sustava Republike Hrvatske za 2020. predviđeni su temeljem trenda realizacije potrošnje plina u tekućoj godini, prihodi za 2021. su određeni temeljem pretpostavke povećanja potrošnje u odnosu na 2020. godine. dok su prihodi za 2022. određeni uz pretpostavku aktiviranja plutajućeg terminala za ukapljeni naftni plin u RH, čime bi se trebale povećati godišnje količine plina na izlazima iz transportnog sustava.

Plan aktivnosti i ciljevi

Izmjenama i dopunama podzakonske regulative koje su na snazi od 1. listopada 2019., implementirana je nova funkcionalnost unutar registra obračunskih mjernih mjesta (dalje u tekstu: ROMM) kao testna faza, koja se odnosi na alociranje (raspodjelu) energije plina preuzete na ulazu u distribucijski sustav koji je ujedno izlaz iz transportnog sustava po bilančnoj skupini, odnosno opskrbljivaču. Potpuna implementacija predviđena je od 1. travnja 2020. uz napomenu da postoji mogućnost daljnje odgode potpune implementacije ako rezultati testne faze pokažu nedostatke propisane metodologije što je u ingerenciji HERA-e. Također u dogovoru s operatorom transportnog sustava, operatora sustava skladišta plina i HERA-om predviđena je promjena u postojećem modelu bilančnih skupina, odnosno namjera je da se u budućem modelu propiše mogućnost pripadnosti neposrednog člana samo u jednoj bilančnoj skupini, a u cilju osiguranja što veće točnosti raspodjele izmjerenih količina plina po opskrbljivaču, odnosno bilančnoj skupini. Promjene će biti propisane Pravilima o organizaciji tržišta plina te će postojeće informacijske sustave trebati nadograditi i prilagoditi novim funkcionalnostima.

Nadalje, jedan od ciljeva je rad na dodatnom obrazovanju zaposlenika odjela, koji uključuje sudjelovanje na raznim konferencijama, seminarima te stručnom školovanju.

Prema Odluci o naknadi za organiziranje tržišta plina (Narodne novine, br. 23/16) obračun mjesečne naknade primjenjuje na količine plina koji je izmjeren na izlazima iz transportnog sustava RH za svaku bilančnu skupinu. Kako količinama plina svakodnevno trguje i na virtualnoj točki trgovanja (dalje u tekstu: VTT) te na prodane količine plina na VTT-u se ne obračunava naknada, aktivni voditelji bilančnih skupina nisu u ravnopravnom položaju. Shodno navedenom u planu je u dogovoru s HERA-om, a temeljem analize koju je izradio SOTP, razmotriti korekciju važeće Odluke s ciljem da se u naknadu uključe i prodane količine plina na VTT (VTT-prodaja).

7. PLAN POSLOVANJA SEKTORA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE I PROVEDBE SUSTAVA POTICANJA ZA RAZDOBLJE 2020. – 2022.

Planirani prihodi (KN)	2020.	2021.	2022.
- temeljem članka 38. stavak 2. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji; iz sredstava prikupljenih u sustavu poticanja OIEiVUK	Određuje nadležno ministarstvo za energetiku	Određuje nadležno ministarstvo za energetiku	Određuje nadležno ministarstvo za energetiku

Uloga HROTE-a u sustavu poticanja električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije (OIEiVUK) – za razdoblje 2007.-2020.

- sklapa ugovore o otkupu električne energije proizvedene iz OIEiVUK s nositeljima projekata koji su stekli pravo na sklapanje;
- sklapa ugovore sa svim opskrbljivačima o preuzimanju električne energije proizvedene iz postrojenja povlaštenih proizvođača s pravom na poticajnu cijenu i za prikupljanje sredstava s naslova naknade za poticanje proizvodnje električne energije iz OIEiVUK;
- obračunava sredstva od prodaje električne energije i naknade za poticanje prema opskrbljivačima;
- obračunava i isplaćuje poticajnu cijenu povlaštenim proizvođačima temeljem sklopljenih ugovora o otkupu.

Opis sustava poticanja obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije

Nakon što nositelj projekta, koji namjerava izgraditi postrojenje koje koristi obnovljivi izvor energije ili kogeneracijsko postrojenje, ishodi prethodno ili konačno rješenje o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača u Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji, te sklopi predugovor ili ugovor o priključenju na elektroenergetsku mrežu s nadležnim operatorom prijenosnog odnosno distribucijskog sustava, sklapa s operatorom tržišta ugovor o otkupu električne energije. Temeljem ugovora o otkupu električne energije povlašteno proizvođač ostvaruje pravo na poticajnu cijenu primjenom Tarifnih sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije ("Narodne novine" broj 33/2007, 63/2012 i 133/2013). Poticajna cijena koju operator tržišta plaća povlaštenom proizvođaču za električnu energiju isporučenu u elektroenergetski sustav isplaćuje se iz sredstava koje, operator tržišta, prikuplja s dva osnova: (i) sredstva prikupljenih s osnova naknade za poticanje proizvodnje električne energije iz

obnovljivih izvora energije i kogeneracije i (ii) sredstva prikupljenih temeljem obveze svakog opskrbljivača da preuzme (kupi) dio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije ovisno o njegovom udjelu u ukupnoj opskrbi u Republici Hrvatskoj.

Ciljevi sukladno postojećem sustavu poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracijskih postrojenja (sukladno propisima koji reguliraju sustav poticanja važećim u razdoblju 2007.-2020.):

U postojećem sustavu poticanja ukupno je važećih 1.377 ugovora o otkupu, ukupne instalirane snage 1.066 MW prema kojima će se, ovisno o vremenu izgradnje postrojenja koja još nisu ušla u trajni pogon, isplaćivati poticaji do najkasnije 2034. godine.

U **Tablici 1.** daje se prikaz broja postrojenja po tehnologijama prema očekivanom ulasku postrojenja u trajni pogon u razdoblju 2019.-2022. Očekivani ulazak postrojenja u trajni pogon određen je prema krajnjem roku važenja prethodnih rješenja o statusu kojima je utvrđeno do kada se postrojenje mora izgraditi i započeti s radom.

Projekcija ukupno potrebnih sredstava za isplatu poticaja temelji se na trenutnom broju elektrana u sustavu poticaja (rujan 2019.) i broju elektrana za koje se očekuje ulazak u sustav poticaja do 2022. godine te očekivanoj proizvodnji svih elektrana prema godišnjem broju sati rada pojedine tehnologije.

U **Tablici 2.** daje se prikaz potrebnih sredstava za isplatu poticaja za razdoblje 2019.-2022. uz pretpostavku da će se postrojenja, za koja su trenutno važeća prethodna rješenja, izgraditi i započeti s radom prije krajnjeg roka iz prethodnog rješenja o statusu. S obzirom da su rokovi prethodnih rješenja produžavani i ne postoji mogućnost novog produženja očekuje se realizacija većine projekata do kraja 2020. U navedenu svrhu koriste se i podaci o očekivanom završetku projekta koje su jednom godišnje HROTE-u dužni dostaviti nositelji projekata.

Napominjemo da je projekcija koliko će se prikupiti sredstava iz kojih će se vršiti isplata poticaja u navedenom razdoblju napravljena temeljem planiranih zakonskih promjena koje će omogućiti veći postotak prodaje energije na tržištu i umanjenje naknade za pojedine grupe poduzetnika. U svezi prikupljanja sredstava na ime naknade i prodaje električne energije opskrbljivačima bitno je navesti da je:

- za 2019. projiciran iznos prema trenutno važećoj visini naknade 0,105 kn/kWh za sve kupce osim za obveznike ishođenja dozvole za emisiju stakleničkih plinova za koje je naknada 0,007 kn/kWh;
- za 2020. projiciran iznos prema trenutno važećoj visini naknade 0,105 kn/kWh za sve kupce i umanjenoj naknadi za pojedine grupe poduzetnika;
- za 2021. projiciran iznos prema procijenjenoj visini naknade 0,115 kn/kWh za sve kupce i umanjenoj naknadi za pojedine grupe poduzetnika;
- za 2022. projiciran iznos prema procijenjenoj visini naknade 0,125 kn/kWh za sve kupce i umanjenoj naknadi za pojedine grupe poduzetnika.

Procjena prikupljenih sredstava do kraja 2019. te od 2020. temelji se na procjeni kretanja cijena električne energije na tržištu, obzirom da se sukladno Uredbi o Izmjeni Zakona o OIEiVUK određuje prodaja električne energije (2019.-30%; 2020-60%; od 2021.-100%) isporučene iz postrojenja povlaštenih proizvođača na tržištu električne energije.

Tablica 1. Projekcija ulaska u trajni pogon po tehnologijama za razdoblje 2019. - 2022. godina

TEHNOLOGIJA	BROJ ELEKTRANA U 2019.	SNAGA ELEKTRANA U 2019. (kW)	BROJ ELEKTRANA U 2020.	SNAGA ELEKTRANA U 2020. (kW)	BROJ ELEKTRANA U 2021.	SNAGA ELEKTRANA U 2021. (kW)	BROJ ELEKTRANA U 2022.	SNAGA ELEKTRANA U 2022. (kW)
VE	23	575.800	26	717.800	26	717.800	25	708.200
SE	1.230	53.434,25	1.230	53.434,25	1.229	53.434,24	1.228	53.434,23
HE	14	5.915	16	6.719	16	6.719	16	6.719
BIOMASA	35	76.614	51	110.108	51	110.108	51	110.108
BIOPLIN	39	42.722	46	51.922	46	51.922	45	50.922
KOG	5	13.293	5	13.293	5	13.293	5	13.293
KOG>35 MW	1	100.000	1	100.000	1	100.000	1	100.000
DEP.PLIN	1	2.500	1	2.500	1	2.500	1	2.500
GEOTERMAL	1	10.000	1	10.000	1	10.000	1	10.000
UKUPNO	1.349	880.278,25	1.377	1.065.776,25	1.376	1.065.776,24	1.373	1.055.176,23

* projekcije su rađene sukladno isteku prethodnih rješenja za stjecanje statusa povlaštenih proizvođača i sukladno isteku ugovora za pojedina postrojenja u analiziranim godinama

Tablica 2. Projekcija sustava poticanja za razdoblje 2019.-2022. (instalirana snaga, proizvodnja, isplata poticaja, prigodi od prodaje električne energije)

Godina	Procjena instalirane snage, proizvodnje i isplate poticaja			Procjena prihoda od prodaje električne energije (regulirani otkup i prodaja na tržištu)			
	Instalirana snaga (kW)	Proizvodnja (kWh)	Ukupna isplata poticaja (kn)	Regulirana cijena otkupa (kn/kWh)	Ukupna sredstva od reguliranog otkupa (kn)	Tržišna cijena električne energije (kn/kWh)	Ukupna sredstva od prodaje električne energije (kn)
2019.	880.278,25	2.858.394.081	2.652.110.080,03	0,42	840.367.859,74	0,414	340.401.155,03
2020.	1.065.776,25	3.319.195.534	3.161.357.712,45	0,42	557.624.849,72	0,414	825.284.777,59
2021.	1.065.776,24	3.614.082.557	3.534.428.016,24	0,42	0,00	0,414	1.497.675.811,53
2022.	1.055.176,23	3.575.292.442	3.528.035.789,02	0,42	0,00	0,414	1.481.601.187,82

Tablica 3. Projekcija sustava poticanja za razdoblje 2019.-2022. (prihodi od naknade za poticanje)

Procjena potrošnje u RH i prihoda od naknade (uključena umanjena nknakada za intezivnu industriju od 2020.)											
Potrošnja električne energije kućanstva i industrija (kWh)	Naknada za kućanstva i industriju (kn/kWh)	Potrošnja električne energije energetske industrija GRUPA 1 (kWh)	Naknada za intenzivnu industriju GRUPA 1 (kn/kWh)	Potrošnja električne energije energetske industrija GRUPA 2 (kWh)	Naknada za intenzivnu industriju GRUPA 2 (kn/kWh)	Naknada za intenzivnu industriju GRUPA 3 (kn/kWh)	Potrošnja električne energije energetske industrija GRUPA 3 (kWh)	Naknada za intenzivnu industriju GRUPA 3 (kn/kWh)	Potrošnja električne energije obveznici CO2 (kWh)	Naknada za obveznike CO2 (kn/kWh)	Prihod od naknade (kn)
15.257.584.049	0,105						1.158.614.272	0,007	1.158.614.272	0,007	1.610.156.625,07
14.286.303.235	0,105	182.772.678	0,063	285.078.635	0,042	0,021	583.427.859	0,021	1.092.321.239	0,021	1.568.740.552,14
14.429.166.267	0,115	184.600.405	0,069	287.929.421	0,046	0,023	589.262.138	0,023	1.103.244.452	0,023	1.724.263.953,63
14.573.457.930	0,125	186.446.409	0,075	290.808.716	0,050	0,025	595.154.759	0,025	1.114.276.896	0,025	1.892.941.949,09

Ciljevi sukladno novim modelima poticanja i Zakonu OIEiVUK:

- Provedba natječajnog postupka za pravo na premiju i isplatu zajamčenom cijenom sukladno kvotama koje će VRH određivati jednom godišnje u Uredbi o kvotama (Zakon OIEiVUK).
- Sklapanje Ugovora o premiji i otkupa zajamčenom cijenom
- Izračun iznosa zajamčene otkupne cijene i iznosa premije po tehnologijama i grupama postrojenja sukladno instaliranoj snazi postrojenja i objava na internetskim stranicama HROTE-a
- Provedba postupka za umanjeње naknade za pojedine grupe poduzetnika

Predviđeni cilj je 200 MW novih instaliranih kapaciteta u RH (podaci iz nadležnog ministarstva energetike).

Predviđeni iznos prosječne premije u sustavu poticanja za sve tehnologije: 0,70 HRK/kWh.

Planirana isplata dodatnih poticaja u novom premijskom sustavu poticaja:

Cilj (MW)	Isplata premije (HRK)
200	140.000.000,00

Ciljevi sukladno postojećem sustavu poticajnih cijena (sukladno tarifnim sustavima 2007.-2015.).

U postojećem sustavu poticanja ukupno važećih 1.377 ugovora o otkupu, ukupne instalirane snage 1.066 MW za koje će operator tržišta isplaćivati poticajne cijene do najkasnije 2034. godine.

Projekcije rada postrojenja za razdoblja: 2019.-2022.

Godina	2019	2020	2021	2022
Broj postrojenja (do kraja godine)	1349	1377	1376	1379
Instalirana snaga MW (do kraja godine)	880,3	1065,8	1065,7	1055,1
Izlasci (broj postrojenja)		1	3	6
Izlasci (instalirana snaga)		0,009	10,6	13,8

7.1. Plan poslovanja Registra jamstva podrijetla za razdoblje 2020. – 2022.

Planirani prihodi (KN)	2020.	2021.	2022.
- temeljem planiranih registracija, godišnjih naknada, izdavanja, uvoza i izvoza jamstava podrijetla	1.900.000,00	1.900.000,00	1.900.000,00

Regulatorni okvir za implementaciju sustava jamstva podrijetla definiran je Zakonom o energiji („Narodne novine“ broj NN 120/12, 14/14, 95/15, 102/15, 68/18), a koji između ostalog, određuje da se za potrebe dokazivanja udjela energije proizvedene iz pojedinih izvora energije krajnjim kupcima uvodi sustav jamstva podrijetla energije. Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj NN 22/13, 95/15, 102/15, 68/18, 52/19) određuje da je operator tržišta odgovoran za izdavanje jamstva podrijetla električne energije, kao i za uspostavu te vođenje registra jamstava podrijetla električne energije (u daljnjem tekstu: Registar).

Uredbom o uspostavi sustava jamstva podrijetla električne energije („Narodne novine“, broj 84/13, 20/14, 108/15 i 55/19) i Pravilima o korištenju registra jamstava podrijetla električne energije detaljnije se regulira sustav jamstva podrijetla.

Uredbom su predviđene sljedeće obveze troškova sudionika sustava jamstva podrijetla, na način pokrivanja opravdanih troškova vođenja Registra:

- (i) obveza korisnika Registra za plaćanje godišnje naknade za vođenje korisničkog računa;
- (ii) obveza plaćanja godišnje naknade po registriranom proizvodnom postrojenju u registru;
- (iii) obvezu plaćanja naknade za izdavanje jamstva podrijetla i
- (iv) obvezu plaćanja naknade za transakcije uvoza i izvoza jamstava podrijetla.

Sukladno Uredbi visine predmetnih naknada određuje Hrvatska energetska regulatorna agencija, na prijedlog operatora tržišta, a uz prethodnu suglasnost Ministarstva gospodarstva.

Prihode i rashode u ovoj djelatnosti operatora tržišta čine fiksni i varijabilni prihodi/troškovi, budući se samo dio operativnih poslova može pretpostaviti (broj postojećih postrojenja i tržišnih sudionika (ne i novih), članarine i sl.).

Na dan 7. studenog 2019. godine, u Registru je registrirano 5 opskrbljivača električne energije (prihod od fiksne godišnje članarine od ukupno 50.000 HRK), 5 proizvođača električne energije (prihod od fiksne godišnje članarine za godišnju članarinu vođenja računa i vođenja računa za elektrane od ukupno 276.000,00 kn) te jedan trgovac (HEP d.d. prihod od fiksne godišnje članarine od ukupno 10.000 HRK)

Od toga se pretpostavlja u 2020.:

- izdavanje za **7.6 mil jamstava podrijetla (7,6 TWh)**;
- transakcije: uvoz - **30 GWh** i izvoz- **4,5 TWh**

U razdoblju od 2020.-2022. očekuje se i dalje povećano djelovanje opskrbljivača električne energije. S obzirom na povećanu potražnju dokazivanja energije iz obnovljivih izvora energije prilikom javnih nabava (zelenih javnih nabava), očekuje se da će više opskrbljivača u sustavu uvoziti te ukidati jamstva podrijetla za svoje krajnje korisnike.

8. ZAKLJUČAK

U narednim godinama planira se nastavak ostvarivanja poslovnih ciljeva Društva koji su postavljeni kroz očekivanu realizaciju sljedećih osnovnih aktivnosti:

1. poboljšanje učinkovitosti svih sustava u kojima HROTE ima ovlasti i obveze kroz jačanje stručnih i tehničkih kapaciteta Društva,
2. temeljem Odluke o obvezi uvođenja funkcije praćenja usklađenosti poslovanja u pravnim osobama u većinskom državnom vlasništvu (NN 99/2019) Društvo je od 1. siječnja 2020. godine utvrdilo i odredilo radno mjesto Službenika za praćenje usklađenosti poslovanja,
3. kontinuirani rad na unaprjeđivanju procedura u svim segmentima poslovanja uz suradnju sa svim institucijama posebice s nadležnim ministarstvom za energetiku i Hrvatskom energetsom regulatornom agencijom, ali i ostalim subjektima koji u energetsom sektoru imaju određena prava i obveze,
4. nastavak suradnje s državnim institucijama u svezi uvođenja i primjene podzakonskih propisa u području eko bilančne grupe,
5. implementacija i unaprjeđenje propisanih modela i uvođenje novih procedura koje će omogućiti što uspješnije funkcioniranje tržišta energije i sustava poticanja u okvirima koji su kao obvezujući utvrđeni trećim energetsom paketom propisa Europske unije,
6. kontinuirano ulaganje u obrazovanje i stručno usavršavanje ljudskog potencijala Društva u svrhu davanja što kvalitetnijeg doprinosa postizanju ključnih ciljeva zadanih Strategijom i programom energetsom razvitka u Republici Hrvatskoj.

DIREKTOR
Boris Abramović

